

Skanderborg Kommunes Socialpolitik og Værdigheds- politik for ældreområdet

*Politikken der fremmer de
menneskelige ressourcer*

Vision

*Et socialt ansvarligt fællesskab, hvor alle kan bidrage.
Politikken der fremmer de menneskelige ressourcer.*

Vi holder af hverdagen. Det er på hverdage, at resultaterne viser sig. Det er på hverdage, at vi måler og vejer vores indsats - så vi konstant kan forbedre os. Indsatsen skal jo flytte noget. Og nytte noget. Hver dag.

Der er et pres på de offentlige kasser, som nødvendiggør nytænkning. Hvis vi fortsat skal kunne yde hjælp til borgerne - og det vil vi, så skal der tænkes nyt. Hver dag.

Socialpolitikken skal ses som et udtryk for de bærende værdier og holdninger til arbejdet indenfor Socialudvalgets ansvarsområde – og fastlægger dermed den overordnede retning.

Værdier og holdninger vil blive gjort håndgribelige og brugbare i underliggende strategier for:

- Handicapområdet
- Socialpsykiatrien
- Ældreområdet
- Frivilligt socialt arbejde
- Misbrugsområdet

Principper

Skanderborg Kommune vil med sin socialpolitik udstede den garanti, at vi vil arbejde for, at flest mulige borgere kan mest muligt selv. Hver dag. Og at vi spænder et sikkerhedsnet ud, så de borgere, der har brug for hjælp, får hjælp. Hver dag.

Vi mener, at alle har noget at bidrage med. Derfor starter vores indsats med at tage udgangspunkt i borgernes egne ressourcer.

Sammen med de borgere, der har behov for en indsats, afklarer vi mulighederne. Her tager vi afsæt i, at mennesker er forskellige og har forskellige ønsker og behov. Nogle borgere har behov for støtte og hjælp – nogle har behov for træning og nogle har behov for råd og vejledning.

Der er nogen, der - lidt drillende - siger, at vi træner mere, end vi plejer. Og det er helt rigtigt. Vi bruger meget mere tid på at træne borgernes færdigheder. Vi vil nemlig gå forrest og fremme den enkelte borgers mulighed for at klare sig selv mest muligt og for at bidrage til fællesskabet. Gøre os selv – som medarbejdere – en smule overflødige i den enkelte borgers liv. Og det gør vi gerne. Det er faktisk ret fantastisk at være med til at skabe noget, der både tilfredsstillende et behov hos borgerne og et økonomisk behov.

Vi vil arbejde målrettet med indsatserne. Fjerne det der ikke virker, og have fokus på det der virker for den enkelte borger - hele tiden med afsæt i en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

Den teknologiske udvikling medfører også nye muligheder for at forbedre indsatsen og livsvilkårene for alle borgere. De muligheder skal vi gribe. Vi vil skabe løsninger sammen med erhvervslivet, organisationer og frivillige, så vi øger alle borgers mulighed for at leve et aktivt liv. Hele livet. Uanset hvad tilværelsen tilskikker en.

I Skanderborg Kommune udvikler vi – borgere og kommune - til stadighed de rammer indenfor hvilke socialpolitikken arbejder, fungerer og udfolder sig.

Det kalder vi et socialt ansvarligt fællesskab, hvor alle kan bidrage.

Strategier

Handicapområdet

1. Kvalitet i tilbuddene

- Boliger og aktivitetstilbud, der understøtter og styrker borgernes livskvalitet
- Stærkt fagligt fundament
- Samspil, samskabelse og anvendelse af teknologi

2. Mulighed for mestring af eget liv

- Tydelige fælles mål og koordinering af indsatser
- Sammenhængende og helhedsorienterede indsatser
- Fælles IT-systemer og platforme

3. Øget livskvalitet

- Sociale fællesskaber
- Tilknytning til arbejdsmarkedet

Socialpsykiatrien

1. Passende boligtilbud

- Passende bolig som en forudsætning for behandlingen
- Midlertidige og permanente boliger
- Sikring af flow i de midlertidige boliger.

2. Undgå social stigmatisering og isolation

- Meningsfulde fællesskaber - privat-, uddannelse-, arbejds- og fritidslivet
- En to-strengt indsats
- Samarbejde med civilsamfundet

3. Fælles mål og koordinering på tværs

- Fælles mål og delmål
- Koordinering
- Fælles IT systemer

4. Støtte og aktivitetstilbud

- Tryghed og fleksibilitet
- Gavn af indsatsen
- Primære og sekundære aktiviteter
- Udbredelse af kendskab til indsatser blandt relevante aktører
- Anvendelse af teknologi – kommunikativt og i behandlingen

Ældreområdet

1. Tydelig, koordineret og helhedsorienteret indsats

- En rehabiliterende tilgang i alle indsatser
- Tydelige mål og indsatser
- Tværfaglige og fleksible indsatser, der arbejder i samme retning
- Fælles sprog, dokumentation og fagsystemer
- Velfærdsteknologi der løfter borgernes livskvalitet og frigør ressourcer

2. Plejecentre med tidssvarende boliger, faciliteter og arbejdsmiljø

- Plejecentre der matcher udviklingen på ældreområdet
- Åbne plejecentre i samspil og for samspil med opgivelserne
- Større sundhedsfaglige krav til kommunen tænkes ind i udviklingen af centrene

3. Afhjælp og forebyggelse af ensomhed

- Mulighed for at indgå i interessefællesskaber og sociale netværk
- Understøtte eller genskabe kontakt til pårørende, venner og bekendte
- Opsøgende aktiviteter som en del af indsatsen
- Udvikling og videreudvikling af tilbud i kommunalt og frivilligt regi

4. Digitalisering og tydelig kommunikation

- Nemt tilgængelig, forståelig og tydelig kommunikation i øjenhøjde
– uanset kommunikationsformen
- God formidling af de generelle tilbud på ældreområdet og af den enkelte borgers sag
- Understøttelse af borgernes brug af digitale selvbetjeningsløsninger
- Information til borgere uden adgang til digitale løsninger og internet

Frivilligt socialt arbejde

1. Gode rammer

- Nemt at være frivillig
- Rådgivende og koordinerende funktion
- Tilgængelighed og information
- Økonomisk ramme

2. Kommunalt samarbejde og partnerskab

- Åben og nysgerrig
- Klare definerede kerneopgaver og kompetencer
- Tæt dialog om indsatserne

Fokusområde 3: Synliggørelse og anerkendelse

- Udbredelse af de gode historier
- Anerkendelse af det Frivillige Sociale Arbejde

Misbrugsområdet

1. Et tilbud til alle

- Tilbud til alle, En målrettet indsats,
- Inddragelse af familie og det nære netværk,
- Mestring af eget liv
- Anvendelse af teknologi

2. Synlighed og forebyggende indsatser

- Synlighed
- Opgør med tabu
- Oplysende og forebyggende indsatser
- En aktiv samarbejdspart

3. Samarbejde og helhedsorienterede indsatser

- Helhedsorienterede og sammenhængende indsatser
- Samarbejde på tværs

Strategi for:

Handicapområdet

Udfordringerne

Målgruppen - borgere med handicap – er en bred og varieret målgruppe med vidt forskellige funktionsnedsættelser og deraf vidt forskellige behov og forudsætninger. Indsatsen kan således variere fra borgere med behov for ganske få hjælpemidler, og som ellers i fuldt omfang mestrer eget liv, til borgere med behov for omfattende fysisk og pædagogisk støtte i specialiserede bo- og aktivitetstilbud.

Samtidig er der endnu en gruppe borgere, der ligger i gråzonen mellem handicapområdet og normalområdet, og som umiddelbart ikke rummes af betegnelsen handicap, men som tillige er omfattet af denne strategi. Det er en sårbar gruppe, som på grund af kognitive eller intelligensmæssige udfordringer har svært ved at overskue og håndtere de udfordringer, de møder. En gruppe som kan være usynlige for systemet.

En væsentlig del af borgerne med handicap har flere samtidige problemstillinger og funktionsnedsættelser, og oplever derfor en stor grad af kompleksitet. Det betyder, at der ofte er mange forskellige indsatses og aktører, som skal spille sammen – også set fra borgerens perspektiv. Disse komplekse sager er en stor udfordring – både i forhold til koordinationen af de mange indsatses og i forhold til den enkelte borgers mulighed for at være inddraget og aktiv i et udviklende forløb.

Som andre mennesker har borgere med handicap et ønske og behov for at indgå fællesskaber. Det kan være sociale fællesskaber og/eller som en del af en arbejdsplads. Her kan en stor del af målgruppen - især borgere med psykisk handicap - være udfordret, dels af problemer med selv at skabe og fastholde individuelle kontakter og fællesskaber samt dels af barrierer blandt andet i form af manglende tilgængelighed, rummelighed og tilbud.

Endelig ligger der en udfordring i forhold til at sikre lighed i sundhed. Her er der blandt andet behov for tilbud i forhold til sund kost og motion. Sundhed er imidlertid ikke taget med i strategien som et særskilt fokusområde, da sundhedsindsatsen hører til under sundhedspolitikken.

Fokusområde 1: Kvalitet i tilbuddene

Boliger og aktivitetstilbud, der understøtter og styrker borgernes livkvalitet

Vi har og skal fortsat have en stærk profil på handicapområdet.

Vi har et samlet boligudbud i kommunen, der passer til borgernes behov og ressourcer, og som i antal løbende tilpasses efterspørgslen både fra egne borgere og fra borgere fra andre kommuner

Vi har kommunale aktivitets- og støttetilbud, som understøtter den enkelte borger til i videst muligt omfang at mestre eget liv og i at deltage i og bidrage til fællesskaber med henblik på at styrke borgerens livskvalitet. Tilbuddene er så vidt muligt fleksible og tilpasset den enkeltes behov, og de har fokus på enten progression eller fastholdelse af funktioner.

Stærkt fagligt fundament

Vi rummer en høj specialiseret viden inden for handicapområdet. Derfor arbejder vi proaktivt med en videreudvikling af både bolig, aktivitets- og støttetilbud baseret på et solidt fagligt fundament. Vi udbreder kendskabet til nye metoder og erfaringer, og vi tænker velfærds- og IKT (informations- og kommunikationsteknologi) ind i vores støtte- og aktivitets-tilbud, da disse understøtter borgernes ressourcer, medvirken og medleven.

Samspil, samskabelse og anvendelse af teknologi

Det er os, der er ansvarlige for indholdet og kvaliteten af de kommunale aktivitets- og støttetilbud, men vi udvikler, samskaber og/eller tilpasser tilbuddene i samspil med borgeren selv, pårørende, andre brugere, nære fagprofessionelle, frivillige og andre relevante aktører.

Fokusområde 2: Mulighed for mestring af eget liv

Tydelige fælles mål og koordinering af indsatser

Vores kommunale indsatser på handicapområdet fremstår meningsgivende og udviklende for borgerne, så borgerne i

videst muligt omfang har mulighed for at mestre eget liv samt udvikle og fastholde deres kompetencer.

Sammenhængende og helhedsorienterede indsatser

Vi sikrer borgerne en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, også når der skal samarbejdes på tværs af flere forskellige aktører og fagligheder. Det gør vi ved at have klare fælles mål og delmål på tværs af de forskellige aktører og ved at sikre koordineringen af indsatserne. Den tværfaglige koordinering skal understøttes af et fælles sprog og en fælles opfattelse af den enkelte borgers behov, udfordringer, ressourcer og potentiale – på tværs af de forskellige fagligheder, fag- og systemlogikker, ligesom den skal sikre en smidige overgange – eksempelvis overgangen fra børne- og ungeområdet til voksenområdet.

Vi fastsætter de fælles mål for indsatserne sammen med borgeren og gerne med inddragelse af dennes pårørende og netværk, hvis det er muligt.

Fælles IT-systemer og platforme

Vi understøtter den koordinerede indsats ved i videst muligt omfang at arbejde ud fra fælles platforme og samkøre IT-systemer for at sikre, at der ikke går relevant information tabt mellem forskellige aktører, og at de enkelte indsatser og ressourcer – hjælpemidler, bostøtte, træning mv. – er til stede, når der er behov for dem.

Fokusområde 3: Øget livskvalitet

Sociale fællesskaber

Vi øger den enkelte borgers mulighed for at indgå i sociale fællesskaber, uanset om borgeren har et fysisk- eller psykisk handicap.

Vi nedbryder således udfordringer og barrierer i forhold til at indgå i sociale sammenhænge og fællesskaber; uanset om der er tale om særlige tilbud eller som en del af fællesskabet i det eksisterende fritids- og kulturliv. For at nå målet laver vi en 3-strengt indsats. Indsatsen er dels rettet mod at styrke den enkelte borgers motivation og evne til at opsøge, indgå i og bidrage til sociale sammenhænge, dels mod det etablerede fritids- og kulturliv i forhold til at øge tilgængelighed og rummelighed og dels mod etablering af særligt målrettede tilbud, der kan styrke borgernes sociale liv.

Vi initierer et bredt samarbejde på tværs af sektorer og aktører, herunder mellem borgeren selv, fagprofessionelle, pårørende og netværk, foreningsliv, kulturliv, detail- og restaurationsliv. Nogle indsatser vil være kommunalt forankret eller understøttet, mens andre muliggøres i direkte dialog og samarbejde mellem borgerne og aktørerne selv, eventuelt med støtte fra eksempelvis pårørende eller frivillige.

Tilknytning til arbejdsmarkedet

Vi styrker og koordinerer dialogen med både offentlige og private virksomheder for at få øget udbuddet af job og beskæftigelsesmulighederne for borgere med handicap. Det gør vi fordi, at alle har noget at bidrage med, og fordi det giver identitet og øget livskvalitet at være en del af en arbejdsplads. Derfor skal borgere med handicap have en tilknytning til en arbejdsplads i det omfang, borgerne har ressourcer hertil. Det kan være enten i ordinær beskæftigelse, i en socioøkonomisk virksomhed eller som en del af et beskæftigelsestilbud.

Strategi for:

Socialpsykiatrien

Udfordringerne

Borgere med psykiatriske problemer oplever en stor grad af kompleksitet, fordi de psykiatriske problemer enten griber ind i eller forstærker andre problemer som sundhed, isolering, angst og selvmedicinering.

De mangeartede problemstillinger har den konsekvens, at der er mange forskellige indsatser og aktører, som skal hænge sammen – også set ud fra borgerens eget perspektiv. Noget der stiller store udfordringer både til koordinationen af de mange indsatser og i inddragelsen af borgeren i eget behandlingsforløb.

Hertil kommer, at borgernes aktuelle tilstand og funktionsniveau svinger meget, hvilket gør det svært at tænke behandling og hjælp i lineære processer.

Udover borgernes psykiatriske problemer, og deraf medfølgende problemer med isolering, angst og sundhed, så har borgerne i mange tilfælde enten et meget begrænset eller manglende netværk, og relationerne hertil kan ofte være noget slidte.

Endelig har målgruppen ofte også udfordringer med sundheden, hvilket er med til at forværre borgernes generelle tilstand. Sundhed er imidlertid ikke taget med i strategien som et særskilt fokusområde, idet sundhedsindsatsen henhører til sundhedspolitikken.

Fokusområde 1: Passende boligtilbud

Passende bolig som en forudsætning for behandlingen

Vi har i Skanderborg Kommune en sammenhængende kæde af forskellige boligtilbud, som matcher målgruppens behov og ressourcer, så borgere med psykiske lidelser midlertidigt eller permanent skal have mulighed for at flytte i andet boligtilbud, når den aktuelle boligsituation er en hindring for fremskridt både i forhold til at mestre eget liv og i forhold til at opnå en bedre trivsel.

Sikring af flow i de midlertidige boliger

Vi kortlægger behov og planlægger udviklingen af rette boligtilbud sammen med borgerne, pårørende, interesseorganisationer, professionelle og boligaktører, og vi har dialog med samme aktører om, hvordan der sikres flow i de midlertidige boliger.

Fokusområde 2: Undgå social stigmatisering og isolation

Meningsfulde fællesskaber

Vi forebygger og nedbryder social stigmatisering og isolation, fordi borgere med psykiske lidelser skal have mulighed for at indgå i meningsfulde fællesskaber på lige fod med andre.

Privat-, uddannelses-, arbejds- og fritidslivet

Det være sig i privat-, uddannelses-, arbejds- og fritidslivet. Den generelle indsats skal fokusere på enten at fastholde eller få genskabt en tilknytning til uddannelses- eller arbejdslivet og fritidslivet. Indsatsen skal understøtte borgeren i at danne nye relationer, men også værne om borgerens relationer til pårørende og netværk, og - hvis det er muligt - inddrage disse i den samlede indsats.

En to-strengt indsats

Vores kommunale indsatser er tostrengede ved både at være rettet mod partnerskaber med den enkelte borger og med aktørerne i uddannelses-, erhvervs- og fritidslivet. Det er de for at opnå den bedst mulige effekt, men også fordi vi er nysgerrige overfor at se nye muligheder i det allerede eksisterende, så rummeligheden generelt styrkes i alle tre sektorer.

Samarbejde med civilsamfundet

Vi finder løsninger til social inklusion i tæt dialog mellem kommunen og relevante parter i både uddannelses-, erhvervs- og fritidslivet, herunder også med aktørerne inden for det frivillige sociale arbejde.

Vi anser den frivillige sociale indsats som et vigtigt supplement til de kommunalt forankrede indsatser til at undgå socialstigmatisering og isolation, og den kan i nogle tilfælde være indgangsdøren til målgrupper, som ikke i første omgang ønsker at benytte sig af tilbud i kommunalt regi.

Fokusområde 3: Fælles mål og koordinering på tværs

Fælles mål og delmål

Vi fastsætter både slut- og delmål for indsatserne sammen med borgerne og gennem de fælles fastsatte mål, sikrer vi i samarbejde med den enkelte borger et sammenhængende forløb, hvor indsatser koordineres på tværs af aktører, og hvor det løbende bliver vurderet om indsatserne fører til en progression frem mod del- eller slutmålet, eller om der er behov for yderligere eller andre indsatser.

Vores fælles mål, skal understøtte et fælles sprog og en fælles opfattelse af den enkelte borgers behov, udfordringer, ressourcer og potentiale, på tværs af de mange forskellige fagligheder, fag- og systemlogikker.

Koordinering og fælles IT systemer

Vi understøtter den koordinerede indsats ved i videst muligt omfang at arbejde ud fra fælles platforme og samkøre IT-systemer for at sikre, at der ikke går relevant information tabt mellem forskellige aktører.

Fokusområde 4: Støtte- og aktivitetstilbud

Tryghed og fleksibilitet

Vi har fleksibilitet og smidighed i de forskellige støtte- og aktivitetstilbud, og de er i balance i både form og indhold i forhold til borgernes behov og ressourcer. Flexibiliteten og smidigheden i tilbuddene skal både sikre tryghed for den enkelte, velvidende at borgernes forløb ikke er lineære, og at ressourcerne anvendes, hvor der er mest brug for dem.

Gavn af indsatsen

Vi tilrettelægger og udbyder vores aktiviteter og støtteindsatser på en sådan måde, at borgerne reel har mulighed for at gøre brug heraf, og vi evaluerer løbende på effekten af indsatserne, ligesom vi er opmærksomme på de fysiske rammers betydning for borgernes udbytte af indsatsen.

Primære og sekundære aktiviteter

Vores støtte- og aktivitetstilbuddene er enten primære eller sekundære, forstået på den måde, at tilbuddene både kan være et led i den egentlige behandling (primære) eller det kan være et tilbud om supplerende støtte (sekundære) f.eks. i forbindelse med borgerens afklarings-, uddannelses-, beskæftigelses- eller fritidstilbud, med henblik på, at borgerne (for)bliver i stand til at møde de krav, der møder dem i f.eks. beskæftigelsessystemet.

Udbredelse af kendskab til indsatser blandt relevante aktører

Vi styrker den forebyggende indsats ved at udbrede kendskabet til og udviklingen af de forskellige tilbud blandt de aktører, der møder borgerne i hverdagen. Aktivitets- og støttetilbud kan således udvikles og tilbydes i samarbejde med eksterne aktører, hvor det er relevant, herunder også aktører inden for det frivillige sociale arbejde.

Anvendelse af teknologi – kommunikativt og i behandlingen

Vi afsøger potentialet i at anvende teknologi i de enkelte indsatser, herunder både kommunikativt og i behandlingen, dog under forudsætning af, at borgerne reelt kan gøre brug af tilbuddene f.eks. via mobiltelefoner eller lign.

Strategi for:

Ældreområdet

Aldring skal ske med værdighed – også når man som ældre begynder at miste funktioner enten fysisk eller mentalt, og man dermed bliver afhængig af hjælp fra andre til fortsat at kunne klare sin hverdag og fastholde det liv og den person, som man er eller har været.

Med andre ord handler det om som ældre at kunne bevare sig selv på værdig vis på trods af funktionstab og behov for hjælp, og dermed i videst muligt omfang at bevare sin livskvalitet og selvbestemmelse over eget liv – også helt til det sidste.

Folketinget har i forbindelse med finanslov 2019 vedtaget, at følgende elementer skal indgå i kommunernes værdighedspolitikker:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende
- Bekæmpelse af ensomhed

Det fremgår af principperne i Socialpolitikken, at livskvalitet bl.a. er i videst muligt omfang:

- at kunne klare sig selv
- at kunne indgå i og bidrage til sociale fællesskaber
- og at hjælp og støtte gives med udgangspunkt i den enkeltes konkrete behov og ressourcer.

De nævnte elementer er indarbejdet enten direkte eller indirekte i nedenstående fokusområder.

Udfordringerne

De borgere, der visiteres til plejecentrene i dag, er samlet set en mere plejekrævende og sammensat beboergruppe. Der er således borgere med udfordringer som udadreagerende adfærd, misbrug, sociale problemstillinger og fysiske handicap og ofte flere af problemstillingerne på samme tid. Samtidig får centrene og kommunen en stadig større rolle i forhold til borgere, der udskrives fra hospitalerne til behandling og genoptræning i kommunalt regi. Endvidere har op mod 70 - 80 % af borgerne på plejecentrene demens, hvilket stiller krav til og udfordrer de fysiske rammer, personalet og de ikke demente beboere. Disse beboere kan til en vis grad kan være socialt udfordrede og risikere at komme til at mangle socialt samspil og samvær med andre ældre.

Ældre borgere har generelt en særlig risiko for at blive ensomme. Det gælder både borgere på plejecentre og borgere på fritvalgsområdet i egne hjem og ensomhed er en faktor, der i væsentlig grad kan påvirke den enkelte borgers trivsel og sundhed. Personer med stærke sociale relationer har overordnet set et bedre helbred, bliver i mindre grad syge og overvinder lettere sygdom end personer med svage sociale relationer. Stærke sociale relationer mindsker eksempelvis

risikoen for hjerte-kar-sygdomme og psykiske lidelser. Endvidere har personer med stærke sociale relationer lavere dødelighed end personer med svage sociale relationer. Ældre borgere af anden etnisk herkomst end dansk (flygtninge / indvandrere), skal have en særlig opmærksomhed, da de på grund af manglende dansk og manglende netværk, er i risiko for at blive meget ensomme.

En anden central udfordring på ældreområdet er, at der kan være mange fagligheder og aktører i spil omkring den enkelte borger. Dette udfordrer systemets evne til koordinere samt borgernes og de pårørendes mulighed for at være inddraget og mulighed for at overskue indsatserne. Denne udfordring gælder både på plejecentre, på fritvalgsområdet i borgernes egne hjem og i aktivitets- og træningstilbuddene.

Også kommunikation og kontakten med kommunen kan være vanskelig for borgerne. Her udfordres mange ældre borgere blandt andet af den tiltagende digitalisering, hvor adgangen til ydelser forudsætter forståelse og adgang til nettet, og ved at kommunikationen i stigende foregår elektronisk via mails og hjemmesider mv.

Fokusområde 1: Tydelig, koordineret og helhedsorienteret indsats

En rehabiliterende tilgang i alle indsatser

Vi har en rehabiliterende tilgang til vores indsatser på plejecentre, i aktivitet og træningstilbuddene og på fritvalgsområdet, fordi borgerne skal have det bedste

udgangspunkt for fortsat at bevare en god hverdag på egne vilkår og ud fra egne ønsker og behov.

Tydelige mål og indsatser

Vi styrker borgernes selvbestemmelse ved sammen med borgerene at fastsætte både slut- og delmål for indsatserne og gennem de fælles fastsatte mål, sikrer vi i samarbejde med den enkelte borger et sammenhængende forløb, hvor indsatser koordineres på tværs af aktører, og hvor det løbende bliver vurderet om indsatserne fører til fremskridt frem mod del- eller slutmålet, eller om der er behov for yderligere eller andre indsatser.

Tværfaglige, fleksible og sammenhængende indsatser, der arbejder i samme retning

Vores fælles mål skal understøtte et fælles sprog og en fælles opfattelse af den enkelte borgers behov, udfordringer, ressourcer og potentiale, på tværs af de mange forskellige fagprofessioner og systemer.

Fælles sprog, dokumentation og fagsystemer

Vi understøtter den koordinerede indsats ved i videst muligt omfang at arbejde ud fra fælles platforme og samkøre IT-systemer. Det gør vi for at sikre, at der ikke går relevant information tabt mellem forskellige aktører og for at sikre, en lettere og mere smidig opgaveløsning.

Velfærdsteknologi der løfter borgernes livskvalitet og frigør ressourcer

Vi gør brug af velfærdsteknologi på både centre og i borgernes eget hjem. Velfærdsteknologi der kan kompensere for eventuelle funktionsnedsættelser, under-

støtte borgernes kommunikationsmuligheder, skabe større tryghed og dermed give øget livskvalitet til borgeren.

Fælles om det gode måltid – fælles om at styrke livskvaliteten

Et godt måltid mad skal ikke kun være indbydende, veltilberedt og mættende. Måltidet er også ramme for samvær, fællesskab og for den rehabiliterende indsats. Dermed har måltidet en helt central betydning for borgernes livskvalitet og det handler bl.a. om at få lavet den rette mad til rette borger, som både i konsistens og ernæringsmæssigt skal være tilpasset den enkeltes behov.

Kvalitetsløft af maden på ældreområdet, handler derfor både om udviklingen af et nyt madkoncept og om at få udfoldet måltidets fulde potentiale gennem et styrket samspil, særligt mellem borgerne selv, pårørende, køkken- og plejepersonalet, fagprofessionelle, frivillige og lokalsamfundet.

Fokusområde 2: Plejecentre med tidssvarende boliger, faciliteter og arbejdsmiljø

Plejecentre der matcher udviklingen på ældreområdet

Vores plejecentre i Skanderborg Kommune har tidssvarende boliger med faciliteter, der kan matche udviklingen med mere plejekrævende borgere, et stigende antal sundhedsopgaver med øget kompleksitet og en mere forskelligartet målgruppe og vi har de rette fagprofessionelle kompetencer til at løse opgaverne.

Åbne plejecentre i samspil med omgivelserne

Vi driver centrene i samspil med omgivelserne, og de er åbne for aktive medborgere, der vil bidrage med aktiviteter og liv og for borgere, der kan drage nytte af centrene faciliteter og tilbud. På den måde fungerer vores plejecentre som kraftcentre for det gode ældreliv, hvorfra der udspringer initiativer og aktiviteter – også for ældre, der endnu ikke er i plejecentermålgruppen.

Fokusområde 3: Afhjælp og forebyggelse af ensomhed

Mulighed for at indgå i interessefællesskaber og sociale netværk

Vi forebygger og afhjælper ensomhed gennem proaktive og opsøgende indsatser, der styrker borgernes mulighed for at indgå i interessefællesskaber, sociale netværk mv.

Understøtte eller genskabe kontakt til pårørende, venner og bekendte

Vi støtter aktivt op om borgerens kontakt til pårørende, venner og bekendte og/eller arbejder på at genetablere forbindelsen til disse. Vores indsatser retter sig både mod den enkelte borger – men også mod pårørende og netværk, for i samarbejde med dem at afhjælpe den enkeltes ensomhed.

Udvikling og videreudvikling af tilbud i kommunalt og frivilligt regi

Vi vil udvikle nye løsninger, og vi vil gøre det i partnerskaber med og på tværs af pårørende, organisationer, foreninger og andre frivillige. Løsninger der enten kan være forankret i og uden for kommunalt regi eller både og.

En værdig død

Ingen skal dø ensomme, hvis det kan undgås, og vi yder fagprofessionel pleje, omsorg, støtte og lindring lige til det sidste til både den døende og til pårørende, uanset om den ældre er boende på plejecenter eller i eget hjem. Støtten til de pårørende og den døende kan både være af professionel eller frivillig karakter.

Fokusområde 4: Digitalisering og tydelig kommunikation

Nemt tilgængelig, forståelig, tydelig og ligeværdig kommunikation – uanset kommunikationsformen. Vores information er let tilgængelig, og formidles både digitalt, eksempelvis via hjemmesider, gennem brochurer eller i det personlige møde.

God formidling af de generelle tilbud på ældreområdet og af den enkelte borgers sag

Vi skriver og taler, så alle kan forstå det, uanset om der er tale om generel information eller i konkret sagsbehandling. En god og åben kommunikation i øjenhøjde er en forudsætning for, at borgerne og deres pårørende kan skabe sig et overblik over egen sag og handlemuligheder.

Information til borgere uden adgang til digitale løsninger og internet

Vi understøtter borgeres interesse, motivation for og brug af digitale selvbetjeningsløsninger og kommunikationskanaler, både gennem personligt hjælp og ved brugervenlige løsninger.

Strategi for:

Frivilligt socialt arbejde

Skanderborg Kommune anser frivilligt socialt arbejde som yderst værdifuldt, fordi det fremmer fællesskab og ressourcer - både for de borgere som den frivillige indsats retter sig imod, og for de borgere og aktører, som yder den frivillige indsats. Frivilligt socialt arbejde udgør en hjørnesteen for sammenhængskraften og fællesskabet i Skanderborg Kommune. Det frivillige sociale arbejde pågår både uafhængigt af og i samspil med de kommunale opgaver og er et udtryk for det sociale ansvar, som aktive medborgere udviser overfor medborgere, som står i en udsat og sårbar situation.

I Skanderborg Kommune skal frivilligt socialt arbejde skabe ligeværdige fællesskaber, der både er til gavn for modtagerne af den frivillige indsats, og til glæde for de frivillige, der yder indsatsen. Det sker ud fra den grundlæggende opfattelse af, at alle skal kunne indgå i fællesskaber, og at alle har noget at bidrage med.

Fællesskaberne opstår både mellem den enkelte borger og den frivillige, imellem de frivillige og imellem borgere, frivillige og kommunale aktører. Partnerskaber på tværs af kommunale og frivillige indsatser skal sikre, at indsatserne er koordineret, og at kompetencer og styrker bruges til at understøtte og supplere hinanden. Målet er, at indsatserne skal understøtte den enkelte i at blive så selvhjulpne og kompetente som muligt og at den frivillige indsats er hjælp til selvhjælp.

Fokusområder

Formålet med denne strategi er at fremme, understøtte og udfolde potentialet ved frivilligt socialt arbejde. Både det der pågår uafhængigt af og i samspil med de kommunale opgaver.

Fokusområde 1: Gode rammer

Nemt at være frivillig

Vi gør det nemt at udføre frivilligt socialt arbejde i Skanderborg Kommune, uanset om det sker uafhængigt af eller i samspil med de kommunale opgaver.

Vi er tilgængelige, og vi stiller informationer til rådighed, som kan være med til at hjælpe og lette den frivillige indsats.

Vi indgår løbende i en konstruktiv dialog med frivillige på såvel administrativt som politisk niveau, både når det gælder samarbejde, udvikling og konstruktiv kritik.

Rådgivende og koordinerende funktion

Vi stiller en rådgivende og koordinerende funktion til rådighed. En funktion, der både vejleder, sparer og understøtter udvikling og erfaringsudveksling, og som faciliterer møder, samarbejde og partnerskaber på tværs af aktive medborgere og andre aktører.

Økonomisk ramme

Vi stiller en økonomisk ramme til rådighed, som dels kan søges af frivillige (§ 18 midler) og som dels kan bruges til kurser for frivillige, PR m.v.

Fokusområde 2: Kommunalt samarbejde og partnerskab

Åben og nysgerrig

Vi er som kommune nysgerrige og åbne overfor fælles indsatser og går proaktivt ind i partnerskaber med aktive medborgere. Det gælder både, når den frivillige indsats ligger i direkte forlængelse af kommunens kerneopgaver, og når den frivillige indsats sker som en forebyggende indsats.

Vi prioriterer samspillet med frivillige i forlængelse af vores kommunale opgaveløsning, og bruger derfor gerne ressourcer lokalt til aktivt både at rekruttere og motivere frivillige til partnerskab.

Klare definerede kerneopgaver og kompetencer

Vores kommunale kerneopgaver og kompetencer er klart definerede, så den fagprofessionelle indsats bliver nem at bygge oven på eller supplere

Tæt dialog om indsatserne

Vi er i tæt dialog med både borgerne og frivillige, så vi sammen sikrer, at vores indsatser opleves som sammenhængende, komplimentere og helhedsorienterede.

Fokusområde 3: Synliggørelse og anerkendelse

Udbredelse af de gode historier

Vi skaber synlighed omkring de frivillige indsatser. Eks. via kommunens hjemmeside, Facebook, Fællesskabsavis.

Anerkendelse af det Frivillige Socialt Arbejde

Vi værdsætter det frivillige sociale arbejde og anerkender de frivilliges indsats i løbende dialog med de frivillige f.eks. ved afholdelse af Frivilligdagen.

Strategi for:

Misbrugsområdet

Udfordringerne

Vi ved, at misbrug ofte er et udtryk for komplekse problemstillinger i den enkeltes liv eller er forbundet med svære livssituationer. Mange misbrugere har psykiske lidelser og/eller sociale problemer af en sådan karakter, at de er risiko for at miste deres tilknytning til arbejdsmarkedet, deres uddannelse eller miste deres familier.

Der er dermed meget store menneskelige omkostninger ved misbrug af rusmidler som fx alkohol og hash. De menneskelige omkostninger er ikke kun relateret til den enkelte person, der har et misbrug, men også til dennes familie. Der er derfor behov for en styrket indsats over for mennesker med et misbrug.

Der er mange forskellige typer af misbrug, som kommunerne skal tackle. Kommunerne skal både have tilbud til personer, der er dybt alkoholiserede eller har et heroinmisbrug, og tilbud til unge, der drikker voldsomt og tager feststoffer i weekenden. Hertil kommer voksne, der passer deres arbejde, men som fx har et storforbrug af alkohol.

De seneste opgørelser på landsplan viser, at mere end 50 % af de alkoholafhængige har psykiske lidelser. Blandt stofmisbrugere vurderes helt op til 75 % at have en psykisk lidelse. Forskning har påvist, at personer med et misbrug og en psykisk lidelse ikke i samme grad profiterer af misbrugsbehandlingen, hvis ikke de samtidigt modtager behandling for deres psykiske lidelser.

Ringe udbytte af misbrugsbehandlingen øger sandsynligheden for tilbagefald, et større sygefravær samt vanskeligheder ved at komme ind på arbejdsmarkedet eller fastholde et job. Hertil kommer de sundhedsmæssige konsekvenser.

Fokusområde 1: Gode rammer

En målrettet indsats med tilbud til alle

Vi har et evidensbaseret behandlings-tilbud til alle, uanset alder, omfang, årsager til misbruget og kompleksitet, og vi målretter vores tilbud, så det i videst muligt omfang tilpasses den enkeltes konkrete situation.

Inddragelse af familie og det nære netværk

Vi inddrager direkte eller indirekte familien og det nære netværk i behandlingen, og om muligt nærmiljøet, og vi gør det som en hjælp til både misbrugeren og familien. Inddragelsen sker, fordi et misbrugsproblem ikke kan betragtes isoleret fra relationer og nærmiljø. Derfor har vi også målrettede indsatser til børn og partnere til misbrugere, så de støttes i at mestre eget liv på trods af en forælder eller partners misbrug.

Mestring af eget liv

Vores primære mål med behandlingen er, i respekt for den enkelte, at hjælpe pågældende permanent ud af misbruget, så vedkommende kan mestre eget liv,

tage ansvar for sine nærmeste og være en del af sunde fællesskaber. Sekundært, at den enkelte reducerer eller stabiliserer sit forbrug og opnår realistiske mål omkring sit misbrug og tilværelse.

Anvendelse af teknologi

Vi afsøger potentialet i at anvende teknologi i de enkelte indsatser, herunder både kommunikativt og i behandlingen, dog under forudsætning af, at borgerne reelt kan gøre brug af tilbuddene f.eks. via mobiltelefoner eller lign.

Fokusområde 2: Synlighed og forebyggende indsatser

Synlighed

Vi vil skabe synlighed om både misbrugsproblemer generelt og ikke mindst konsekvenserne heraf, og vi vil skabe synlighed omkring vores tilbud, så vi er sikre på, at nå ud til alle, både misbrugere og deres pårørende, der har brug for støtte.

Opgør med tabu

Vi vil stadigvæk sikre den enkelte anonymitet og diskretion, men vi vil gøre op med misbrug som tabu i den offentlige debat, for kun på den måde kan vi for alvor både styrke den forebyggende indsats, og nå dem der har brug for hjælp, før konsekvenserne af et misbrug bliver for store.

Oplysende og forebyggende indsatser

Vores oplysende og forebyggende indsatser er rettet mod skoler, uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser, sundhedstilbud mv. Det er de, for at nå så bredt ud som muligt, for at vise, at misbrug eller

overforbrug er noget, der kan ramme os alle, og for at tydeliggøre, at vi alle har mulighed for at udvise ansvar ved at hjælpe en kollega, en studiekammerat eller et barn, som har et misbrug eller overforbrug tæt inde på livet.

En aktiv samarbejdspart

Vi støtter som kommune tillige aktivt indsatser på arbejdspladser rettet mod misbrug eller uddannelsesinstitutioner eller indgår i dialog om udviklingen af sådanne.

Fokusområde 3: Samarbejde og helhedsorienterede indsatser

Helhedsorienterede og sammenhængende indsatser

Vi sikrer en helhedsorienteret og sammenhængende indsats for den enkelte borger og dennes pårørende ved at samarbejde på tværs, både internt mellem de kommunale aktører, men også ved at styrke dialogen med andre aktører som f.eks. praktiserende læger og Region Midt. Det gør vi, fordi misbrug ofte er et symptom for noget andet, og det kræver derfor som oftest en koordineret flerstrengt indsats mellem flere aktører, såfremt årsagerne til misbruget skal fjernes eller minimeres.

